

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.273/2025/7.

A felperes:

(felperes neve) (címe)

A felperes jogi képviselője:

Oppenheim Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Kiss M. Tibor; iroda címe)

Az alperes:

(alperes neve) (lakcím)

Az alperes jogi képviselője:

Dr. Kriveczky György ügyvéd (cím)

A per tárgya:

személyiségi jogok megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 6.P.20.241/2023/72.

A fellebbezést benyújtó fél, fellebbezés száma:

felperes, 6.P.20.241/2023/74., alperes, 6.P.20.241/2023/75.

Í T É L E T

Az ítéltábla az alperes eljárás felfüggesztése és a Kúria jogegységi eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét elutasítja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét újraszövegezve az alábbiak szerint részben megváltoztatja:

A bíróság megállapítja, az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy valótlanul állította

- a (internetes oldal 1.) oldalon 2023. október 20. napján „Közlemények” rovatában „A szakszervezet szerint embertelen, ami a (felperes)nál zajlik – egészségkárosodott munkások

hónapok óta fizetés nélkül” című cikkben tett alábbi nyilatkozatával: „...a cégvezetés felháborító módon egyszerűen „kivéreztetésre” játszik; az, aki nem bírja tovább fizetés nélkül, nulla forintból eltartani a családját – miközben a munkáltató járulékot sem fizet utánuk –, önként mondjon fel, keressen új munkahelyet”.

- A 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című cikkben, hogy „A sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után, 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották a gyárból...” és „...A most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánoknak” neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról”.

Kötelezi az alperest elégtétel adására akként, hogy 15 nap alatt saját költségén, a felperes által nyilvánosságra hozható, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt magánlevélben kérjen bocsánatot a felperestől az alábbiak szerint:

„Még sértettem a felperes jóhírnevét azzal, hogy valótlanul állítottam a 2023. október 20. napján a (internetes oldal 1.) oldalon „A szakszervezetek szerint embertelen, ami a (felperes)nál zajlik – egészségkárosodott munkások hónapok óta fizetés nélkül” című közleményben, hogy „... A cégvezetés felháborító módon egyszerűen „kivéreztetésre” játszik; az, aki nem bírja tovább fizetés nélkül, nulla forintból eltartani a családját – miközben a munkáltató járulékot sem fizet utánuk –, önként mondjon fel, keressen új munkahelyet”, továbbá a 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című cikkben, hogy „A sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után, 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották a gyárból...” és „... A most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánoknak” neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról”, ezért tőle elnézést kérek”.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (egymillió) forintot és ennek 2023. november 28. napjától a kifizetésig terjedő időre minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2.075.419 (kettőmillió-hetvenötezer-négyszázötvenkilenc) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg az államnak a Nemzeti Adó és Vámhivatal illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig személyenként 60.000 – 60.000 (hatvanezer – hatvanezer) forint le nem rótt kereseti eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség esedékessége a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 nap.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 428.372 (négy százhuszonnyolcezer-háromszázhetvenkettő) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az esedékesség napjáig.

Az illetékfizetési kötelezettség esedékessége e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes a (felperes) cégcsoport tagja. A felperesnél működik a (település neve)-i Y Szakszervezet, amely a (...) Dolgozók Szakszervezeti Szövetség önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége és a Y Szakszervezeti Szövetség tagja. A (település neve)-i Y Szakszervezet, illetve a Y Szakszervezeti Szövetség a munkavállalói érdekképviselési tevékenysége során a felperesi munkáltatóval szemben a munkavállalói igényérvényesítés különböző formáival él és tevékenységéről rendszeresen tájékoztatja a tagjait. Az alperes, aki a felperes munkavállalója, egyben a (település neve)-i Y Szakszervezet titkára.

[2] A (település neve)-i Y Szakszervezet kezdeményezésére a felperesnél 2021. márciusában sztrájk zajlott a munkavállalókat hátrányosan érintő kollektív szerződéses rendelkezések tervezett bevezetése miatt. A sztrájkot követően a felperessel megállapodás született.

[3] A felperesnél havi rendszerességgel interaktív munkavállalói fórumokat, ún. „teadélutánokat” tartottak, amelyen a cég felső menedzsmentje részére a munkavállalóknak

lehetősége volt az őket érintő kérdéseket feltenni. Amennyiben a konkrét kérdést a vezető megválaszolni nem tudta, a választ írásban a faliújságon, hirdetőtáblán tette közzé, illetve a munkavállalók e-mail címére juttatta el.

[4] A felperesi munkáltatónál 2021. július – szeptembere között, valamint 2022. és 2023-ban is voltak elbocsátások.

[5] A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 2023. január 1. napjától hatályos 55. § (1) bekezdés a) pontja akként rendelkezett, hogy a munkavállaló mentesül a rendelkezésre állási, munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól abban az esetben keresőképtelensége időtartamán túl, ha egyébként munkaköre ellátására egészségi okból alkalmatlan és az Mt.146. § (2) bekezdése értelmében ebben az esetben távolléti díjra sem jogosult. A módosult jogszabályi változások miatt a munkaköre ellátására egészségügyi okból alkalmatlan munkavállalókat a munkáltató nem volt köteles foglalkoztatni, ennek időtartamára sem munkabérre, sem állási időre és távolléti díjra nem voltak jogosultak, azonban a munkáltatót felmondási kötelezettség sem terhelte.

[6] Utóbb az Alkotmánybíróság az 1/2025. (II. 27.) AB határozatában megállapította, hogy az Mt. 146. § (2) bekezdés második mondatának utolsó fordulata alaptörvényellenes és azt megsemmisítette. Megállapította továbbá, hogy az Mt. 55. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásánál a munkavállaló adott munkaköre ellátására egészségügyi okból való alkalmatlansága esetén a munkáltató általános foglalkoztatottsági kötelezettsége változatlanul fennáll. Az Mt. 146. § (2) bekezdéséhez kapcsolódóan kifejtette, hogy az adott munkakör ellátására egészségi okból nem alkalmas munkavállaló semmilyen társadalombiztosítási eljárásra nem jogosult, az ilyen munkavállaló biztosítottnak sem minősül, azaz elveszti egészségbiztosítási ellátásokra való jogosultságát is. A munkaviszonya fennállására figyelemmel azonban az egyéb társadalombiztosítási, vagy szociális ellátásokra való jogosultsága sem nyílhat meg. Amennyiben a munkaviszony megszüntetését felmondással önmaga kezdeményezi, akkor elesik egy hosszabb munkaviszony alapján őt az Mt. szerint megillető végkielégítés összegétől. Így az adott rendelkezés alapján az egészségi okból alkalmatlan munkavállalók többszörösen hátrányos helyzetbe kerülnek.

[7] A felperesnél 2023. október napjától december 21. napjáig hatályos rehabilitációs szabályzat módosítás meghatározta az alkalmazandó eljárásrendet azon munkavállalók esetén, akik a foglalkozás-egészségügyi orvosi vélemény alapján munkakörük ellátására nem alkalmasak. A szabályzat szerint a munkáltató egyeztetést kívánt kezdeményezni e munkavállalókkal a továbbfoglalkoztatás megoldása céljából. A rehabilitációs bizottság feladata volt a munkavállalóval történő egyeztetés és ennek alapján a továbbfoglalkoztatási javaslatok megtétele a munkáltató és a munkavállaló részére. Az egyeztetés eredményessége esetén a munkaszerződés módosítására kerül sor, ellenkező esetben a munkáltató felajánlotta a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének a lehetőségét azzal, hogy a munkaviszony időpontjától függően egy-két havi távolléti díjnak megfelelő juttatást fizet a szabadságmegváltás mellett a dolgozó részére.

[8] A Y Szakszervezeti Szövetség a jogszabályváltozás következtében közleményt adott ki a felperesi munkáltatónál a jogszabályváltozás folytán kialakult helyzet miatt. A közlemény tartalmazza az alperes következő nyilatkozatát: „... a cégvezetés felháborító módon egyszerűen „kivéreztetésre” játszik: Az, aki nem bírja továbbá fizetés nélkül, nulla forintból eltartani családját – miközben a munkáltató járulékot sem fizet utánuk –, önként mondjon fel, keressen új munkahelyet.” (1. szám). „Míg a vállalat a törvényi lehetőséggel durván visszaélve, néhány ember végkielégítésén spórol, a pénzügyi mérlege szerint 540.000.000 forinttal többet költött ügyvédekre és tanácsadókra, mint előző évben” (2. szám).

[9] Az alperes fenti nyilatkozatait tartalmazó közlemény megjelent a (internetes oldal 1.) oldal 2023. október 20. napján „Közlemények” rovatban.

[10] A közlemény alapján különböző sajtóorgánumban jelen meg írás (2023. október 20. napján (internetes oldal 3.); 2023. október 21-én (internetes oldal 4.); 2023. október 23-án (internetes oldal 5.), amelyek tartalmazzák az alperes fentiekben írt nyilatkozatát.

[11] Az alperes 2023. őszén a (napilap neve) napilap újságírójának megkeresésére telefonon adott interjút. Ennek alapján 2023. november 27-én a (internetes oldal 2.) internetes portálon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” címmel jelent meg cikk, amely az alperes alábbi nyilatkozatait tartalmazza: „A sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották a gyárból” (3. szám). „... Feltűnő párhuzamosságot mutat az akkori helyzet a mostanival, a most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánoknak” neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról” (4. szám).

[12] Ugyanezen a napon a [www.\(magazin neve\).hu](http://www.magazin.neve.hu) oldalon a (napilap neve) cikkét szemlélve jelent meg az alperes fenti nyilatkozatait (3., 4. szám) tartalmazó cikk.

[13] A felek az alperes fenti nyilatkozataival összefüggésben sajtó-helyreigazítási és egyéb eljárást sem indítottak egymással szemben.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[14] A felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a 2023. október 20. napján a (internetes oldal 1.) oldalon, a (internetes oldal 3.) oldalon, a 2023. október 21. napján (internetes oldal 4.) oldalon, a 2023. október 23. napján a (internetes oldal 5.) oldalon tett azon nyilatkozatával, amely szerint „A cégvezetés felháborító módon egyszerűen „kivéreztetésre” játszik: az, aki nem bírja tovább fizetés nélkül eltartani a családját... önként mondjon fel, keressen új munkahelyet”. Az alperes e nyilatkozatában a valóságot hamis színben tüntette fel, azt a hamis látszatot keltette, hogy az egészségkárosodott, orvosilag igazoltan munkára alkalmatlan munkavállalók részére a felperes nem ajánlj fel munkakört, illetőleg nem kínál a részükre alternatív megoldást (keresetlevélben szereplő számozás szerint: 1., 3., 5., 6. számú nyilatkozat).

[15] – A 2023. október 20. napján a (internetes oldal 1.) oldalon, a 2023. október 21. napján a (internetes oldal 4.) oldalon tett azon nyilatkozatával, mely szerint „Míg a vállalat a törvényi lehetőséggel durván visszaélve, néhány ember végkielégítésén spórol, a pénzügyi mérlege szerint 540.000.000 forinttal többet költött ügyvédekre és tanácsadókra, míg előző évben”. E kijelentéssel az alperes a valóságot hamis színben tüntette fel, azt a hamis látszatot keltette, hogy az orvosilag igazoltan, munkára alkalmatlan munkavállalóknak fizetendő juttatás helyett, indokolatlan nagy összeget költ ügyvédekre és tanácsadókra (keresetlevél szerinti számozás: 2., 4. számú nyilatkozat).

[16] – A 2023. november 27-én a (internetes oldal 2.) oldalon közzétett nyilatkozatában valótlanul állította, hogy „A most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánoknak” neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról” (keresetlevél szerinti számozás: 7. szám).

[17] – 2023. november 27-én A (internetes oldal 2.) és a [www.\(magazin neve\).hu](http://www.magazin.neve.hu) oldalon tett nyilatkozatában valótlanul állította, hogy „A sztrájkban aktív szerepet betöltő

munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után, 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották”.

[18] Kérte kötelezni az alperest a jogsértés abbahagyására (keresetlevél szerinti számozás: 8., 9. számú nyilatkozat) és a további jogsértéstől való eltiltásra. Kérte továbbá kötelezze az alperest elégtételadásra egyrészt akként, hogy a perben meghozatalra kerülő jogerős ítélet rendelkező részét tegye közzé a (internetes oldal 7.) oldalon, az általa megjelölt formátumban, másrészt a bíróság által megállapított jogsértés miatt bocsánatkérő levélben fejezze ki sajnálkozását, feljogosítva a felperest a levél nyilvánosságra hozatalára.

[19] Kérte az alperest 2.000.000 forint sérelemdíj és annak 2023. október 21. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamata (a továbbiakban: késedelmi kamat) megfizetésére kötelezni.

[20] Kérte az alperes perköltségben való marasztalását a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdése alapján a csatolt megbízási szerződés alapján. A kifejtett ügyvédi tevékenységet 115,5 órában jelölte meg 52.500 forint+áfa óradíjjal, útiköltségként 40.800 forintot számított fel. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § d) pontját, 2:42. § (1) – (2) bekezdését, 2:51. §-át, 2:52. § (1) bekezdését, 3:1. § (3) bekezdés, 6:2. § (1) bekezdését jelölte meg.

[21] A kereseti kérelmet megalapozó tények körében előadta, a (felperes) cégcsoport egyik magyarországi leányvállalata, amelyben működik a (település neve)-i Y Szakszervezet mint a Y Szakszervezeti Szövetség tagja. Mindkét érdekképviselői szerv tevékenysége során rendszeresen él a felperesi munkáltatóval szemben a munkavállalói igényérvényesítés különböző formáival, amelyről a nyilvánosságot különösen internetes felületeken tájékoztatja. Az alperes, aki egyben a munkavállalója, a (település neve)-i Y Szakszervezet tisztségviselője. A per tárgyává tett nyilatkozatok kapcsán ismertette az általa intézményesített ún. „rehabilitációs üléseket és a foglalkozás egészségügyi szempontból alkalmatlan munkavállalók esetében alkalmazandó eljárási rendet. Hangsúlyozta, hogy az eljárása során a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el.

[22] Állította, a törvényadta lehetőséggel nem élt vissza, nincs összefüggés a dolgozóknak fizetendő végkielégítés és az ügyvédi tanácsadói díjak összege között, a költségvetésben az elkülönült tételként szerepel. Tagadta, hogy a „teadélutánokon” való részvétel, illetve a sztrájkban való aktív közreműködés a dolgozók munkaviszonyának megszüntetésénél szempont volt.

[23] Az alperes passzív legitimációja kapcsán kijelentette, az igényt elsősorban a kijelentést tevő magánszeméllyel, másodlagosan mint a szakszervezet tisztségviselőjével szemben érvényesíti. Ennek alátámasztására eseti döntéseket jelölt meg.

[24] Az alkalmazandó objektív jogkövetkezmények tekintetében hivatkozott arra, hogy az alperes az ország nagy látogatottságú weblapjain, hírportáljain megjelenő kijelentései miatt a további jogsértéssel fenyegető helyzet fokozott mértékben fennáll, így azonnali és jelentős mértékű hírnévrontásra lehet objektíve alkalmas a további jogsértés. Az alperes többször, több sajtóorgánumot szócsökként használva foglalkozott a témával. Az elégtételadás jogi indokaként arra hivatkozott, a társadalmi megítélésének helyreállítása csak és kizárólag a jogsértés megtörténtének tudatosítása révén valósulhat meg. A magánlevél formájában kifejezett sajnálkozás e célra alkalmas, feltéve, hogy az azt tartalmazó levelet nyilvánosságra hozza.

[25] A jóhírnév védelméhez való jogának megsértése önmagában megalapozza a sérelemdíjra való jogosultságot, további hátrányok bizonyítása nem szükséges. Hivatkozott a

sérelemdíj kompenzációs, másrészt magánjogi büntetés funkciójára. A jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására tekintettel 2.000.000 forint sérelemdíjat ítélt arányosnak.

[26] Vitatta, hogy a perbeli kijelentések a közéleti témához kapcsolódnának, a felperes nem minősül közéleti szereplőnek sem, így fokozottabb tűrési kötelezettség nem terheli.

[27] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte, amelyet az IM r. 2. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a díjmegállapodás alapján 2.040.000 forint + áfa összegben számított fel.

[28] Elsődleges védekezése szerint a kijelentések nem tőle mint magánszemélytől származnak, azokat a szakszervezet mint érdekképviselőti szerv képviselőjeként tette, ezért vele szemben a felperes perindításra nem jogosult. Hivatkozott arra, hogy csak a (napilap neve) újságírójának adott nyilatkozatot a riportban, a többi sajtószerv azt csupán átvette, a részükről híresztelés valósult meg.

[29] Érvelése szerint a sérelmezett közlések a felperes jóhírnevét nem sértik, a felperes jóhírneve nem létezik, tőle függetlenül ugyanis számos más média, a társadalomra hatással bíró közéleti személy nyilvánosan értékelte a felperes személyét. Emellett a keresetben szereplő sérelmezett nyilatkozatok többsége véleménynyilvánítás, a tényállítások pedig valóságok.

[30] Hivatkozott arra, a közéleti viták szabadságának garanciája, hogy az eltérő álláspontok a vitában anélkül kerülhessenek felszínre, megmutatásra, hogy arra a felelősségre vonás árnyéka vetülne. A kiemelt védelmet követelő véleménynyilvánítás szabadsága nem csak a politikai jellegű vitákra vonatkozik, a jogvédelem kiterjed minden, a társadalmat érintő egyes kérdések megvitatásának szabadságára is. Hangsúlyozta, a felperes nem egy átlagos munkáltató, (település neve)n és a térségben olyan kiemelkedő gazdasági és munkavállalói piacot befolyásoló erővel rendelkezik, hogy a közéleti viták aktív alakítójává vált, illetve válik, amelynek révén fokozott a tűrési kötelezettsége. A szakszervezet vezető tisztségviselői a szakszervezetek céljai elérése érdekében többek között alkalmazzák a nyomásgyakorlás eszközét is. Ezzel kényszeríti ki a szakszervezet, hogy a munkáltató vagy éppen az állam a munkavállalók számára kedvező döntést hozzon. A nyomásgyakorlás egyik módja a szabad véleménynyilvánítás.

[31] A sérelemdíj iránti igény kapcsán utalt arra, a bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a felperest az őt ért nemvagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat. A felperest azonban a sérelmezett közléssel összefüggésben a részéről nemvagyoni hátrány nem érte. Egyebekben a követelt sérelemdíj mértéke eltúlzott.

Az elsőfokú ítélet

[32] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát

- a 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című közleményben és a [www.\(magazin neve\).hu](http://www.magazin.neve.hu) oldalon az „Elküldik a (település neve)-i (felperes) gyárból a magyar dolgozókat, akik az indonéz munkavállalók betanítását végezték” című közleményben megjelent azon valótlan állításával, hogy a sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották, valamint

- a 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című közleményben megjelent azon valótlan állításával, hogy a most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánok”-nak neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról.

Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől.

Kötelezte az alperest elégtétel adására akként, hogy 15 nap alatt saját költségén a felperes által nyilvánosságra hozható, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt magánlevélben kérjen bocsánatot a felperestől a jogsértés miatt az alábbiak szerint:

- „Magsértettem a felperes jóhírnevét a 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című közleményben és a [www.\(magazin neve\).hu](http://www.magazin.neve.hu) oldalon az „Elküldik a (település neve)-i (felperes) gyárból a magyar dolgozókat, akik az indonéz munkavállalók betanítását végezték” című közleményben megjelent azon valótlan állítással, hogy a sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották, valamint a 2023. november 27. napján a (internetes oldal 2.) oldalon „Az elbocsátásokról a faliújságról, okairól a sajtóból szereztek tudomást a (település neve)-i (felperes) dolgozói” című közleményben megjelent azon valótlan állítással, hogy a most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánok”-nak neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról, ezért tőle elnézést kérek”.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forintot és ennek 2023. november 28. napjától a kifizetésig terjedő időre minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatát, valamint 2.075.419 forint perköltséget.

[33] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[34] Kötelezte továbbá a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg az államnak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül személyenként 60.000 forint le nem rótt kereseti eljárási illetéket a NAV illetékbevételei számlájára.

[35] Rámutatott, az alperes védekezése kapcsán arról kellett döntenie, hogy a kereset tárgyát képező sajtóközlemények maradéktalanul az alperestől származnak-e, azt milyen minőségében tette, azok a felperes jóhírnevének védelméhez fűződő személyiségi jogát sértő valótlan tényállításnak minősülnek-e. Amennyiben igen, ennek következményeként a felperest az alperesnek felróható nemvagyonai sérelem érte-e.

[36] Megállapította, a közleményt kiadó sajtószervek nyilatkozataiból kitűnően a Y Szakszervezeti Szövetség által kiadott közlemény, illetve sajtószemle alapján került sor a keresetben 1-6. sorszám alatt feltüntetett nyilatkozatok közlésére. A (internetes oldal 2.)-nak az alperes telefonos megkeresés útján adott interjút, ezt követően sajtószemle keretében jelent meg a (magazin neve).hu oldalon a közlés. Ezt (tanú 1. neve) tanú vallomása sem cáfolta. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a per tárgyát képező nyilatkozatokat az alperes tette mint a (település neve)-i Y Szakszervezet titkára, nem pedig mint magánszemély. Osztotta a felperes álláspontját, ha a jogi személy tagja, alkalmazottja, képviselője a jogi személy tevékenységi körében eljárva magatartásával más személyhez fűződő jogát megsérti, a jogsértés objektív jogkövetkezményeiért mind a jogsértést tényleges elkövető természetes személy, mint pedig a jogi személy felelősséggel tartozik. Ennek alapján a felperes választása szerint akár a jogi személy, akár a nevében eljáró természetes személy, jelen esetben az

alperes ellen érvényesítheti az igényét (EBH 2010. 2126., Kúria Pfv.21.279/2019/7.). Mindezek alapján az alperes passzív perbeli legitimációja fennáll.

[37] Ismertette a jogvita elbírálása szempontjából releváns jogszabályi rendelkezéseket, az irányadó alkotmánybíróági és rendes bírósági gyakorlatot, a PK 12. és 14. számú állásfoglalásban kifejtett szempontokat.

[38] Mindezek alapján elsődlegesen vizsgálta, hogy a közlés közügyekben való megszólalásnak és a felperes közszereplőnek minősül-e. Rámutatott, a következetes bírói gyakorlat szerint az a személy, aki a nyilvánosság előtti szereplés igényével lép fel és ezzel jelentős hatást gyakorol a társadalomra, a közvélemény formálására, az őt ért kritikát szélesebb körben kell elviselni más személyekhez képest. Az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozva utalt arra, a közszereplői minőség megállapításának nem az a döntő szempontja, hogy az érintettnek mi a státusza, hanem az, hogy a közügyeket érintő, illetve közéletinek minősülő nyilvános vitában részt vevők önkéntes elhatározásuk folytán váltak-e a közügyek, a közélet alakítójává, rendszeres vagy időszakonként megjelenő szereplőivé. Kiemelte, a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának kérdését, továbbá az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket [3145/2018. (V. 07.) AB határozat].

[39] A kialakult bírói gyakorlat szerint abban az esetben, amikor a munkáltató és a munkavállalói érdekképviselő áll egymással szemben, alkalmazhatók a közéletben részt vevők személyiségi jogainak érvényesítése körében kialakított elvek, amely szerint a kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A munkáltatónak ugyanis számolnia kell azzal, hogy a munkavállalók érdekeinek védelmére hivatkozott szervezetek fokozott figyelemmel és kritikával illetik a munkavállalókat érintő intézkedést. A munkavállalók érdekeinek érvényesítése közügynek minősül. Ezáltal helytálló az alperesi érvelés, amely szerint a szakszervezet véleménynyilvánítási szabadsága fokozott védelmet élvez, a szakszervezetek feladata a munkavállalók érdekeinek érvényesítése a munkáltatókkal szemben, amely egyértelműen közügynek minősül.

[40] Ezen értékelési, értelmezési szempontok figyelembevételével értékelte a sérelmezett alperesi nyilatkozatokat.

[41] Keresetlevél szerinti 1., 3., 5., 6. számú nyilatkozat: „A cégvezetés felháborító módon, egyszerűen „kivéreztetésre” játszik: az, aki nem bírja tovább fizetés nélkül eltartani a családját, önként mondjon fel, keressen új munkahelyet.”

[42] Megállapította, hogy a kifogásolt sajtóközlemények a Y Szakszervezet Szövetségének közleménye alapján születtek. A szövetség nevében (tanú 1. neve) nyilatkozott arról, hogy a (település neve)-i Y Szakszervezet tájékoztatta a felperesi munkáltatónál fennálló problémákról, arról, hogy hiába próbál a munkáltatóval az ügyekben és a problémákról érdemi kommunikációt folytatni, az sikertelen. Mivel a munkáltató a Szövetséggel annak megkeresésére sem folytatott érdemi kommunikációt, adott ki közleményt a médiakommunikációval foglalkozó partnerén keresztül. A közlemény egyebekben leírja a 2023. január 1. napjától hatályos Mt. 55. § (1) bekezdésével összefüggésben a munkavégzésre foglalkozás-egészségügyileg alkalmatlan munkavállalókkal kapcsolatos felperesi rehabilitációs eljárásra vonatkozó szabályzat változásával kapcsolatos helyzetet, amelyben mind (tanú 1. neve), mind pedig az alperes nyilatkozata szerepel. (tanú 1. neve) vallomását értékelve megállapította, az arra utal, hogy a szakszervezeti megbeszélések során, valamint politikusokkal történő egyeztetések kapcsán ez közbeszéd témája volt, amelynek során a szereplők a helyzetet elemezve a tényeket, történéseket értékelték, véleményt nyilvánítottak. A „kivéreztetés” közlés a felperes jogszabályváltozás kapcsán

megváltoztatott eljárására utal. Ennél fogva az nem öncélú gyalázkodás. A vélemény tényalapja az, hogy a felperesi munkáltató a jogszabályváltozás folytán nem volt köteles az egészségügyi okból a munkakör ellátására nem alkalmas munkavállalóinak juttatást adni, annak ellenére, hogy a munkavégzési kötelezettsége alól felmenthette. E rendelkezés alkalmazásával el tudta érni, hogy semmilyen ellátásban (sem társadalombiztosítási, sem a munkáltatótól származó juttatásban) nem részesültek. Az állományban tartással lehetősége adódott, hogy alacsonyabb összegű végkielégítéssel tudják ezen munkavállalók munkaviszonyát megszüntetni, mintha a korábbi kúriai gyakorlatnak megfelelően felmondtak volna. Ezzel a közügynek minősülő témában megfogalmazott elítélő értékítéletet nyilvánított a szakszervezet nevében nyilatkozó alperes a nyomásgyakorlás eszközeként, amely a véleménynyilvánítás szabadságát élvezi.

[43] Keresetlevél szerinti 2-4. számú nyilatkozat: „Míg a vállalat a törvényi lehetőséggel durván visszaélve néhány ember végkielégítésén spórol, a pénzügyi mérlege szerint 540 millió forinttal többet költött ügyvédekre és tanácsadókra, mint előző évben”.

[44] Ezek szintén a Y Szakszervezeti Szövetség sajtószervekhez eljuttatott közleménye alapján jelentek meg az alperes közléseként. Az alperes ezen állítása szorosan kapcsolódik a megelőző értékítéletnek, véleménynek minősülő közléséhez. Ennek az indokát ugyancsak az adja, hogy az alperes szakszervezeti vezetőként a jogszabályváltozás hatására tett felperesi intézkedésekkel és az ezzel kapcsolatos egyeztetések eredménytelenségével összefüggésben érzett felfokozott hangulatban a sajtó nyilvánosságát kívánta segítségül hívni az érdekképviselő körében. Ezen közlése véleménynyilvánítás, amelynek célja ebben az esetben sem a felperes indokolatlan lejárátása, ezért az érdekvédelmi véleménynyilvánítás szabad működésének határain belül van.

[45] Keresetlevél szerinti 7., 8., 9. számú nyilatkozat: „A sztrájkban aktív szerepet betöltő munkavállalókat hónapokkal a megmozdulások után 2021. augusztusában és szeptemberében szinte kivétel nélkül elbocsátották”. „A most elbocsátottak többsége részt vett azokon a vezetőkkel rendszeresített beszélgetéseken, amit a gyárban „teadélutánok”-nak neveztek és itt tájékoztatták egymást a termeléssel és a munkaszervezéssel kapcsolatos gondokról.” Az alperesnek a (napilap neve) újságírója felkérésére szakszervezeti tisztségviselőként telefonon adott, majd a (internetes oldal 2.), ennek nyomán pedig a [www.\(magazin neve\).hu](http://www.(magazin neve).hu) internetes hírportálon megjelent nyilatkozatai tényállítások, amelyek valóságát az alperesnek kellett bizonyítania. Ítéletének indokolásában ismertette (tanúk neve) vallomását. Ezek értékelése alapján csak azt találta megállapíthatónak, hogy a sztrájk után 2021. nyarán-őszén, illetve 2022-2023. évben is voltak elbocsátások. A tanúk nyilatkozatából az megállapítható volt, hogy a sztrájkban aktívan részt vevők és a teadélutánokon részt vevők közül több embernek szűnt meg felmondással, vagy a munkáltató kezdeményezésére közös megegyezéssel a munkaviszonya, azonban az, hogy a sztrájkban aktívan részt vevők szinte kivétel nélkül elbocsátásra kerültek volna, illetőleg az elbocsátottak többsége 2023. őszén a teadélutánokon felszólalók köréből került ki, nem nyert igazolást. A tanúk vallomása és az egyéb adatok rendkívül ellentmondásosak voltak, egyértelmű következtetések levonására a bizonyítandó tények körében nem voltak alkalmasak. Az alperes tehát valótlan tényállításával megsértette a felperes jóhírnevét, mivel e tényállítások alkalmasak arra, hogy a felperesről az a kép alakuljon ki az olvasóban, hogy a munkavállalók között különbséget tesz akként, hogy az aktív érdekérvényesítő tevékenységet folytató munkavállalókat indokolatlanul elbocsátja. Azt a hamis látszatot kelti, mintha a munkavállalók munkaviszonyának megszüntetésekor az lett volna a szempont, hogy ki vett részt a sztrájkban, illetőleg szólalt fel a teadélutánokon és ki nem, ezért a jogsértés megállapítása e kijelentések tekintetében alapos.

[46] A jogsértés megállapításán túl megalapozottnak találta az alperes kötelezését a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől való eltiltásra. Indokolása szerint a jogsértés megismétlésének az elvi veszélye fennáll, figyelemmel arra, hogy az alperes szakszervezeti tisztviselőként rendszeresen közöl interneten és egyéb fórumokon a felperes intézkedéseivel kapcsolatos nyilatkozatokat, így a további jogsértéssel fenyegető helyzet fokozott mértékben fennáll.

[47] Ugyancsak alaposnak látta a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján megfelelő elégtétel adását is. Egyetértett azonban az alperessel abban, hogy a (internetes oldal 7.) oldalon az elégtétel adása technikailag nem kivitelezhető. Annak közzétételére az alperesnek nincs ráhatása, ezt a Y Szakszervezetek Szövetsége a bírósághoz eljuttatott nyilatkozatában megerősítette. Ezért magánlevél formájában kötelezte az alperest elégtételadásra a felperes által megszövegezett tartalomnak megfelelően.

[48] A sérelemdíj megállapításának feltételeit vizsgálva megállapította, a perben meghallgatott tanúk (tanúk neve) beszámoltak arról, hogy a perbeli nyilatkozatok megjelenésekor a felperesről a munkaerőpiacon negatív értékítélet alakult ki és nemcsak a munkaerőtoborzást nehezítette meg, hanem a cég szűkebb környezetében, a lakosság, a dolgozók családtagjai körében és az üzleti életben is csökkent a reputációja. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében írt szempontok figyelembevételével – arra is tekintettel, hogy az igényelt sérelemdíj összege valamennyi jogsértőnek tekintett kijelentés tekintetében került meghatározásra –, eltúlzottnak tekintette az igényelt sérelemdíj összegét. Megítélése szerint a megállapított jogsértés jelentős súlyú, a nagy nyilvánosságot kapó közlések a felperes üzleti életben történő részvételét, hitelességét, korrektségét alapjaiban kérdőjelezi meg, amely szűkebb és országos környezetében is sérült. Az alperes felróható módon rosszhiszeműen járt el, mivel a tőle elvárható megfelelő gondosság mellett tudnia kellett arról, hogy a jogsértő állításai valótlanok, és arról is, amennyiben a közvélemény előtt ilyen nyilatkozatot tesz, az nagy nyilvánosságot kap és a sajtó szemlézni fogja azt. Mindezek figyelembevételével 1 millió forint sérelemdíjat talált alkalmasnak az elszenvedett hátrány kompenzálására és a sérelemdíj büntető funkciójának betöltésére. Ez az összeg tükrözi a hasonló jogsértések elkövetése esetén követett bírói gyakorlatot, illetve a perrel érintett időszakban uralkodó ár- és értékviszonyokat, eleget tesz továbbá annak a jogos elvárásnak és hogy ne legyen bénító hatása a közéleti vitákra, mert mértéke nem kirívó.

[49] A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest késedelmi kamat megfizetésére.

[50] Mellőzte – egyebek mellett – Prof. dr. László Gyula tanulmányának csatolására irányuló utólagos bizonyítási indítvány teljesítését, azzal, hogy az a jelen jogvita tárgya szempontjából releváns adatot nem tartalmaz.

[51] A felek pervesztességének-pernyertességének arányát 50-50 %-ban állapította meg. A felperes által a keresetlevél benyújtásával, előkészítésével, a válaszirat, valamint az első tárgyalás előtti előkészítő irat előterjesztésére, előkészítésére, benyújtására, a tárgyalásokra történő felkészülésre, képviseletre, az úton töltött időre felszámított 115,5 óra időtartamot eltúlzottnak találta, összességében 100,5 óra időtartamot tekintett reálisnak, figyelemmel arra, hogy a felperes képviseletében az ügyvédi iroda rendszeresen eljár, hasonló, azonos ügyekben képviseli többek között az alperessel szemben és egyéb szakszervezettel kapcsolatos perekben, amely a munka időigényét lerövidíti. Ennek alapján a megbízási szerződésben kikötött 52.500 forint+áfa óradíj alapulvételével az ügyvédi munkadíjat 6.700.837 forintban állapította meg, az útiköltséget 40.800 forintban elfogadta, így a felperest a pernyertessége arányában megillető perköltséget 3.370.819 forintban határozta meg.

[52] Az alperes perköltségét a felszámítottak szerint 2.040.000 forint+áfa összegben, azaz bruttó 2.590.800 forintban elfogadta, amely alapján az alperest annak 50 %-a, 1.295.400 forint illeti meg. A Pp. 82. § (2) bekezdése alapján a feleket ily módon megillető perköltség elszámolásával rendelkezett annak viseléséről.

[53] A Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdése alapján a felperest és az alperest pervesztességük, pernyertességük arányában kötelezte az eljárási illeték megfizetésére.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[54] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. A másodfokú tárgyaláson pontosított nyilatkozata szerint a további 1 millió forint sérelemdíj megítélését arra az esetre kérte, ha az ítéltábla a további két nyilatkozat tekintetében is megállapítja a személyiségi jogsértést. E tekintetben a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját 2023. december 12. napjában jelölte meg.

[55] A rendelkező rész megváltoztatására irányuló fellebbezés eredménytelensége esetére is kérte az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzni az [58] – [68] bekezdésben tett megállapításokat, amely szerint a per tárgyát képező kijelentések közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükrözik, a helyi közélet ügyének minősül a (település neve)-i gyár működése.

[56] Kérte továbbá az alperes által fizetendő perköltség 2.657.396 forintra történő felemelését az elsőfokú ítélet érdemben való helybenhagyásának esetére is.

[57] Az elsőfokú ítélet eljárásjogi és anyagi jogi felülbírálatát kérte, ez utóbbi kapcsán Pp. 369. § (3) bekezdése a), c), d) és e) pontja szerinti felülbírálati jogkört jelölte meg. Megsértett jogszabályként a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdését, 2:52. § (1), (2), (3) bekezdését, 6:2. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, valamint az IM r. 2. § (1) bekezdés a), b) pontját, (2) bekezdését tüntette fel.

[58] Téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy a „kivéreztetésre játszik” kifejezés vélemény, téves továbbá, hogy annak az ítéletben írtak szerinti ténybeli alapja van. A dolgozók „kivéreztetésre játszó” kijelentés a felperesnél alkalmazott azon rehabilitációs eljárásokkal összefüggésben hangzott el, amely az Mt. 2023. január 1. napjától hatályos 55. § (1) bekezdésén alapult. Próbálta elkerülni azt az egyébként a hatályos törvényi rendelkezéseknek mindenben megfelelő és jogszerű helyzetet, hogy a dolgozókat parkolópályára állítsa abban az esetben, ha egészségügyileg munkavégzésre alkalmatlanná nyilvánították őket abban a munkakörben, amelyben korábban dolgoztak. Ennek kifejezett megnyilvánulása volt a rehabilitációs eljárás. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve figyelmen kívül hagyta a rehabilitációs eljárásokkal kapcsolatos szabályzatot és az eljárások lefolytatására irányuló tanúvallomásokot (tanúk neve), valamint a keresetlevélhez csatolt, az érintett munkavállalókra vonatkozó rehabilitációs ülések jegyzőkönyveit.

[59] Változatlan álláspontja az, az alperes azon való tény, hogy a felperesi társaságnál jelentős összegeket költöttek ügyvédekre és egyéb tanácsadókra, abban a hamis színben tüntette fel, mintha ezt az összeget az egészségügyileg munkavégzésre alkalmatlannak nyilvánított dolgozók végkielégítésének terhére fizette volna ki. A két körülmény között semmilyen összefüggés nincs. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokat e tekintetben is a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésével értékelte. (tanú 2. neve) tanú vallomásában előadta, hogy teljesen külön költségvetésből történik a tanácsadók,

ügyvédek költségeinek finanszírozása és a rehabilitációs eljárás eredményekénti végkielégítés juttatása.

[60] A kijelentés nem csak valótlan, hanem sértő is, a felperest kifejezetten negatív színben tünteti fel.

[61] Hangsúlyozta, a bírói gyakorlat szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem terjed ki a valótlan tények tudatos állítására, illetve a minden valós tényalap nélküli véleményként is kifejező, sértő értékítélettel terhelt tényállításnak minősülő közlésre. Ezek esetén a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértése a közügyet érintő közlés esetén is megállapítható. Az elsőfokú bíróság döntése ellentétben áll a BH 2023. 11. számú eseti döntésben mint precedensképes határozatban foglaltakkal, az ítélet indokát sem adta, miért tért el a közzétett határozattól, ezért sérti a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat.

[62] Arra is megalapozatlanul hivatkozott az elsőfokú bíróság, hogy a kijelentés arra figyelemmel nem alapoz meg személyiségvédelmet, hogy a perbeli esetben a munkáltató és a munkavállalói érdekképviselő áll egymással szemben, így a felperest fokozott tűrési kötelezettség terheli. Ezzel szemben a szakszervezetnek is csak kifejezetten az érdekképviselői tevékenység körén belül áll fenn a véleménynyilvánítási szabadsága. A bírói gyakorlat szerint a szakszervezeti tisztségviselő munkavállaló nem sértheti véleménynyilvánítása során mások személyiségi jogait (helyesen: BH2021. 83.).

[63] Tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes közéleti szereplőnek minősül a per tárgyát képező kijelentések tekintetében, továbbá a felperesi magánmunkáltató tevékenységére vonatkozó kijelentések közügyek. Önmagában attól, hogy a felperesi társaság nagyobb munkáltatónak minősül a (település neve)-i térségben, a tevékenysége belső munkaszervezési kérdése nem közügy. Attól pedig, hogy különböző sajtóközleményben fejtik álláspontjukat a felek egy adott kérdéssel, az adott téma nem minősül közérdekűnek, a kijelentéseknek közéleti vitákhoz nincs köze, nem közpénzek felhasználásával kapcsolatosak. Kiemelte, a közéleti szereplőt azonos védelem illeti meg a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben, mint a nem közéleti szereplőt.

[64] Az elsőfokú ítélet ellentétben áll a BDT 2022. 4497. számú eseti döntésben foglaltakkal, amely szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem terjed ki a valótlan tények tudatos állítására, illetve a minden valós tényalap nélküli véleményt is kifejező, sértő értékítélettel terhelt tényállításnak minősülő közlésre. Ezek esetében a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértése megállapítható közügyeket érintő közlés esetén is. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért ezen indokolásbeli megállapítás mellőzésének van helye. Az elsőfokú ítélet megállapításával szemben sem a BDT 2017.3733. számú eseti döntés, sem pedig az annak tárgyában született Pfv.22.176/2017/7. számú határozat nem tartalmaz olyan megállapítást, amely szerint a munkavállalók érdekeinek érvényesítése közügy.

[65] Téves az elsőfokú bíróságnak azon álláspontja, amely szerint a felperes nem igényelheti a (internetes oldal 7.) oldalon történő elégtételadást. Megalapozatlan, hogy az elégtételadás közzététele technikailag ezen oldalon nem kivitelezhető, mert annak közzétételére nincs az alperesnek ráhatása, figyelemmel a Y Szakszervezeti Szövetség azon nyilatkozatára, amely szerint a honlap a Szövetség üzemeltetésében áll, az alperes vezetése alatt álló (település neve)-i Y Szakszervezet pedig a Y Szakszervezeti Szövetség tagja.

[66] Utalt arra, az elsőfokú ítélet idézte (tanú 1. neve)nek a Szövetség vezetőjének nyilatkozatát, amely szerint a per tárgyát képező kijelentések alapjául szolgáló sajtóközleményt ketten írták az alperessel. Az ítéltáblának pedig hivatalból tudomása van arról, hogy (alperes neve) mint alperes és a jelen per felperese között a Szegedi Ítéltábla előtt

Pf.III.20.216/2025. számon folyamatban volt perben a 2025. július 28. napján benyújtott észrevétel 4. oldal utolsó előtti bekezdésében az alperes akként fogalmazott, hogy „(tanú 1. neve) a Y Szakszervezeti Szövetség vezető tisztségviselője, ami a (település neve)-i Y Szakszervezet felettes szerve.”. Mindebből okszerűen következik, az alperes kötelezhető arra, hogy a perben meghozatalra kerülő jogerős ítélet rendelkező részét tegye közzé a (internetes oldal 7.) oldalon.

[67] Érvélese szerint a perben meghallgatott tanúk ((tanúk neve)) idézett tartalmú vallomása igazolják a felperest ért hátrányokat. E hátrányokat a per tárgyát képező másik két jóhírnevet sértő kijelentés vonatkozásában is értékelni kell.

[68] Kifogásolta, az elsőfokú bíróság az alperesi perköltség külön részletezése nélkül állapította meg, hogy a felszámított perköltség mérséklésének nem volt helye. Nem adta indokát annak, hogy azt miért tartotta megalapozottnak, és miért nem mérsékelte, ez a Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértését jelenti. Ezzel szemben megalapozatlanul az indokolási kötelezettségét ugyancsak megsértve mérsékelte 15 órával az általa felszámított ügyvédi munkadíjat annak ellenére, hogy a tényleges időráfordítás szerint terjesztette elő a perköltség felszámítására vonatkozó nyilatkozatát, figyelemmel volt az érintett beadványok összetettségére is. Az ítélet a felszámított ügyvédi munkadíj mérséklésére vonatkozó érdemi indokolást az IM r. 2. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem tartalmaz.

[69] Az alperes által felszámított perköltséget illetően rámutatott, az ellenkérelemhez csatolt ügyvédi megbízási szerződés szerint az alperes tárgyalásonként 60.000 forint/óra óradíjat köteles fizetni a jogi képviselője részére. A megbízási szerződés nem akként fogalmaz, hogy az óradíj megkezdett óránként jár. Ennek megfelelően levezetett számítása szerint az elsőfokú bíróság 129 perccel, azaz 2,15 órával több ügyvédi munkadíjat számított fel az alperesnek a ténylegesen felmerülnél. Ezért a munkadíj 163.830 forinttal csökkentendő. Az így 2.426.970 forintban megállapítható ügyvédi munkadíj 50 %-ára, 1.213.485 forintra tarthat igényt az alperes. Ez utóbbi összeget kell levonni az általa 115,5 óra alapulvételével felszámított 7.700.962 forint ügyvédi munkadíjból és 40.800 forint utazási költségéből álló, összesen 7.741.762 forint perköltség 50 %-ából (3.870.881 forint), amelynek eredményeként 2.657.396 forint a felperest megillető elsőfokú perköltség, vagyis az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegét 581.977 forinttal kéri felemelni.

[70] 100 %-os pernyertessége esetén pedig 7.741.762 forint elsőfokú perköltségben kérte marasztalni az alperest.

[71] Az alperes kiegészített fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Az első, illetve a másodlagos kérelem teljesítése hiányában kérte a sérelemdíj és az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, annak mellőzését vagy mérséklését, a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt bocsánatkérés, a sérelemdíj után megítélt kamatfizetési kötelezettség mellőzését, valamint a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A másodfokú eljárásra 750.000 forint+áfa ügyvédi munkadíjat igényelt.

[72] Elsődleges fellebbezése kapcsán a Pp. 369. § (1), (2), (3) és (4) bekezdése szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezését a Pp. 381. §-ára alapította.

[73] Érvélese szerint a felperes kereseti kérelme határozatlan. Keresetét eredetileg mint magánszeméllyel szemben terjesztette elő, majd a bíróság kérdésére módosította akként, hogy másodlagosan mint a szakszervezeti tisztségviselővel szemben tartja fenn. A Pp. 185. §

(2) bekezdésének megfelelő tartalmú keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatot azonban nem tett.

[74] Vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást, így tévesnek tekintette azt a megállapítást, hogy a felperes a (felperes) cégcsoport egyik magyarországi leányvállalata. Nem helytálló az az ítéleti megállapítás sem, hogy a (település neve)-i Y Szakszervezet a munkavállalói igényérvényesítés során kifejtett tevékenységéről a nyilvánosságot rendszeresen, főként internetes felületen keresztül tájékoztatja. E körben a bíróság bizonyítást nem folytatott le. Cáfolta a rendszerességet. Kérte ezen mondatrész teljes mellőzését. A Y Szakszervezeti Szövetség a pernek nem alperese, vele kapcsolatosan a bíróság megállapításokat nem tehetett.

[75] Hiányos a [4] bekezdésben rögzített tényállás, mert az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta (tanúk neve) tanúknak a vallomását, amelyekből egyértelműen kiderült, volt olyan eset, amikor a „teadélutánon” a kérdező neve felírásra került. A „többsége” kifejezést nem használta, megfogalmazása a „többen” volt.

[76] Az ítélet [15] bekezdésében tett megállapítás sem felel meg a valóságnak, mivel a felperes hasonló kereseti tartalommal peres eljárást kezdeményezett a (.....) Törvényszék előtt a Y Szakszervezeti Szövetség és (tanú 1. neve) alperessel szemben. A két per tárgya 75 %-ban fedi egymást.

[77] Tévesen rögzíti a [35] bekezdés az alperes nyilatkozatát. A perben ugyanis egyértelmű nyilatkozatot tett arra, hogy csak a (napilap neve)nak adott nyilatkozatot a szakszervezet képviselőjeként, a www.(magazin neve).hu-nak nem. Az elsőfokú bíróság ítéletének [41] bekezdésében pontatlanul idézi az ellenkérelemben előadott védekezését. Kifogásolta, hogy a sérelemdíjjal kapcsolatos álláspontja az ítélet [42] bekezdésben elnagyoltan került rögzítésre. Idézte az ellenkérelem pontos tartalmát.

[78] A jogvita érdemét illetően hivatkozott arra, csak a (napilap neve)nak adott nyilatkozatot, a (magazin neve) a Y Szakszervezeti Szövetség és az ő nyilatkozatát dolgozta fel, ezért az ítélet rendelkező részéből kérte mellőzni az ezzel kapcsolatos jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezést.

[79] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jogsértés következményeiért magánszemélyként felelősséggel tartozik. Azt azonban nem fejtette ki, miért jogszerű, hogy a felperes természetes személlyel szemben indít keresetet, és nem a szakszervezettel szemben. Az ítéletben hivatkozott eseti döntés alapján a bíróság az érdekvédelmi szervezetek vezető tisztségviselőit azonos megítélés alá vonja a társasházi közös képviselővel, illetve jogi személyek vezető tisztségviselőjével. Ez pedig azt jelenti, hogy érdekvédelmi szervezetek nem emelhetnek hangot, nem mondhatják ki tapasztalataikat, véleményüket, az általuk ismert tényeket. A peres eljárás indításával a munkáltató nem csak a szakszervezetek, hanem azok képviselőjét is személyükben fenyegeti. Hangsúlyozta, az Mt. és az Alaptörvény fokozott védelemben részesíti a szakszervezeteket, melyek „erősebb” jogszabályoknak minősülnek a Ptk-nál és az idézett bírói joggyakorlatnál. Érvelése szerint az, hogy a bíróság utat enged a munkáltatónak, hogy korlátlan és nagy számú pert indítson a szakszervezeti képviselőkkel szemben, alkalmas arra, hogy elvegye az érdekvédelem értelmét, ezzel súlyosan korlátozza a munkavállalók jogszabályban rögzített jogainak gyakorlását.

[80] Ezzel összefüggésben felvetette, hogy a per munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik.

[81] Az elsőfokú bíróság által kiemelt tanúk, így (tanúk neve) a munkáltató vezető beosztású munkavállalói nem minősülnek elfogulatlan tanúknak.

[82] (tanú 2. neve) tanú vallomásában előadta, hogy a válaszokat azoknak a munkavállalóknak, akiknek elektronikus elérhetősége van, e-mail formájában el tudták

küldeni. E nyilatkozat kizárja az anonimitás létét, azaz bizonyított, a felperes tudta és feljegyezte, hogy ki milyen kérdéseket tett fel, még akkor is, ha jelenléti ívet nem vezettek. Ez burkolt adatgyűjtés. Ezt igazolja a volt munkavállalók tanúvallomása (tanúk neve), akik e tekintetben elfogulatlan, hiteles tanúk. Önmagában az, hogy hivatalos jegyzőkönyvvezetés nincs, nem jelenti azt, hogy a munkavállalók neve valamilyen indokkal nincsenek lajstromozva. A peres eljárásban a valódi kérdés az volt, hogy ténylegesen milyen okkal bocsátották el a munkavállalókat. Egy vezető beosztású ügyvezető és HR-es nem fogja azt mondani, hogy „azért bocsátottalak el, mert sztrájkoltál és azért, mert kritikával éltél a munkáltatóddal szemben”. (tanú 3. neve) vallomásában nem mondott igazat, függetlenségét pedig megkérdőjelezi, hogy szóhasználata sok esetben megegyezik (tanú 2. neve)val.

[83] A perben meghallgatott (tanúk neve) vallomásaikban előadták, hogy a sztrájkban való aktív közreműködésük, illetve a „teadélutánon” való részvételüknek tulajdonították az elbocsátásokat. Hangsúlyozta, (tanú 4.) tanú maga is úgy nyilatkozott, hallott ilyen tartamú híresztelést külső forrásokból és belső csatornákból egyaránt. Ennek ellenére az ügyvezető semmit nem tett annak érdekében, hogy a munkavállalók ne érezzék ezt. A munkáltató felperes tehát tudatában volt annak, hogy a (település neve)-i gyárban a munkavállalók ténynek tekintik, hogy a jogviszony a sztrájkban való részvétel miatt szűnik meg. Amikor 2023. őszén felmerült a párhuzam a „teadélutánon” való részt vevő munkavállalókkal kapcsolatban, a felperes az ügyben a szakszervezettől nem kért konzultációt, nem próbálta békés úton megoldani a fennálló helyzetet. Nem kereste meg a sajtóorgánumokat, nem kért helyreigazítást. Az ezzel kapcsolatos kifogásolt állítás valóságának alátámasztására (tanúk neve) vallomására hivatkozott. Utalt arra, (tanú 2. neve) tanú megerősítette, hogy a vezető felelősségi körében eljárva több kritériumot vesz figyelembe a jogviszony megszüntetésénél, így azt, hogy mennyire lehet a munkavállalóra számítani. Nyilvánvaló, ha a munkavállaló akár sztrájkjal, akár „teadélutánon” támadja, kritizálja a felperest, a vezetőség szemében ez úgy látszik, hogy rájuk nem lehet számítani.

[84] Mindebből megállapíthatóan, az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a nyilatkozat tartalma valós tényekből levont információ. Az elsőfokú bíróság ítéletével a munkavállalók mint természetes személyek azon alkotmányos szuverén jogát bírálta felül, hogy az emberi szabadság és méltóság égisze alatt kifejezhesse, ha megtorlást érez, hogy a leírt munkáltatói döntés valóságát vitathassa.

[85] Az alkalmazott jogkövetkezményeket illetően értelmezhetetlen jelen tényállás tekintetében a jogsértés ismételt elkövetése vonatkozásában az elvi veszély fennállta. A sztrájk 2021-ben volt, a „teadélutáni” elbocsátások pedig 2023. évben voltak.

[86] A sérelemdíj megítéléséhez a bírói gyakorlat megköveteli a hátrány és annak mértéke igazolását. A felperes azonban nem tudta bizonyítani, hogy az általa vitatott magatartásból bármilyen mértékű sérelme állna fenn. Ennek bizonyítására hivatkozott a felperes 2024. évi beszámolójára, amelyből kitűnően a – 9 milliárdos eredményét – 3 milliárd adózott eredménnyé tudta csökkenteni. Álláspontja szerint a felperest esetlegesen ért nem vagyoni sérelem kompenzálására elégséges lehet az objektív szankciók alkalmazása amennyiben a jóhírnév sérelme az alperesi magatartás miatt bekövetkezne. A bíróságnak döntésekor mérlegelnie kell, hogy a hatások nem lépték túl a gazdasági és szakszervezeti viták terét, amely a felperes szokványos kockázata körébe esik. Mindezek alapján a sérelemdíj és a kamatfizetési kötelezettség is megalapozatlan.

[87] Mindezen túl figyelembe kell venni, hogy a felperes 2.000.000 forint sérelemdíj iránti igénye a per tárgyává tett 9 db kereseti kérelemre vonatkozik, amelyből csupán 3 pontban állapította meg a bíróság a jogsértést, így legfeljebb 666.666 forint összeget állapíthatott volna meg.

[88] Ezt követően a felperes javára megítélt perköltség számítását kifogásoló előadást tett. Levezetett számítása szerint az úton töltött időre és a tárgyalásokra való felkészülésekre legfeljebb két és fél óra számítható fel, a felperesi felszámítás minimum nettó 367.500 forint többlet költségfelszámítást jelent. Eltúlzottnak tekintette a 2025. július 8-i tárgyalásra felszámított két óra felkészülési időt. Megjegyezte továbbá, hogy 67 % arányban pernyertesnek bizonyult.

[89] Előadta, Prof. dr. László Gyula tanulmánya felperes jóhírnevének saját maga általi pusztításának bizonyításául szolgál. Megnevezésre kerül annak a személynek a neve, aki a konfliktusok keletkezéséhez, a felperes negatív megítélésbe történő áthajlásához személy szerint hozzájárult, ez pedig (tanú 2. neve) tanú.

[90] Indítványozta az eljárás felfüggesztését és Kúria jogegységi eljárásának a lefolytatását. Előadta, hogy a felperessel folytatott 9 db per során kiderült, hogy a szakszervezetek érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogai és kötelezettségei, valamint a szakszervezetek vezető tisztségviselőinek jogai és kötelezettségei nincsenek megfelelően elhatárolva és megkülönböztetve más gazdasági társaságok, akár más egyesületek vezetői tisztségviselőinek jogaitól és kötelezettségeiről annak ellenére, hogy különleges jogállású egyesületekről, fokozott védelemben részesülő szakszervezetekről és azok képviselőiről van szó. Sem az egyesületeket szabályozó jogszabályok, sem az Mt., sem a Ptk. nem foglalkozik megfelelő mélységgel a szakszervezetekkel, nem deklarálja megfelelően jogaikat, kötelezettségeiket.

[91] A peres felek egymás fellebbezését érintő fellebbezési ellenkérelmeket terjesztettek elő, amelyekben fenntartották, illetve megerősítették a fellebbezésekben már kifejtett jogi álláspontjaikat, cáfolva az ellenérdekű fél érveit.

[92] Az alperes előadta, a felperesi gazdasági társaság eladásra került az K ipari holdingnak. A felvásárlás ténye bizonyítja, hogy sem a (felperes) márkanévét, sem pedig a felperest nem érte semmilyen gazdasági vagy jóhírnevet érintő sérelem.

Az ítéltábla döntésének indokai

[93] Az alperes fellebbezésében írtakra tekintettel az ítéltáblának mindenekelőtt az eljárás felfüggesztése iránti kérelemről és a jogegységi eljárás kezdeményezése iránti indítványról kellett döntenie.

[94] A kérelem alaptalan.

[95] Az eljárás felfüggesztésének esetköreit a Pp. 123 – 127. §-ai határozzák meg. A jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítványra vonatkozó rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. tv. (Bszi.) rögzíti. A 32. § (1) bekezdése meghatározza a jogegységi eljárás lefolytatásának a feltételeit, a jogegységi eljárást indítványozó körét a Bszi. 33. § (1) bekezdése határozza meg. Azon túl, hogy a kérelem indokolásából nem tűnik ki, mire alapítja az alperes a jogegységi eljárás kezdeményezését, a jogszabály rendelkezéseiből megállapítható, hogy az előzetes döntéshozatali indítvány előterjesztésére jelen bíróság jogosultsággal nem rendelkezik. Emellett pedig az eljárás felfüggesztésének Pp.-ben meghatározott egyik esete sem áll fenn, ezért az ítéltábla az alperes kérelmeit elutasította.

[96] Mindkét fellebbezés részben alapos.

[97] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a

371. § a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik. A fellebbező fél tehát azzal, hogy milyen határozott kérelmet milyen indokkal ad előtt, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[98] A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezésben határozott kérelmet kell előterjeszteni arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül.

[99] Tekintettel arra, hogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, ami az érdemi felülbírálat akadály, a másodfokú bíróságnak elsődlegesen e fellebbezési kérelmet kellett elbírálnia.

[100] Az alperes kiegészített fellebbezése utalást tartalmaz arra, hogy a per elbírása munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozott volna. Ezen hivatkozás a Pp. 379. §-a szerinti kötelező hatályon kívül helyezési ok fennálltának vizsgálatát veti fel. E szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel – teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll – hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti, ha a 240. § (1) bekezdése, vagy 241. § (1) bekezdése szerinti ok az elsőfokú, vagy a másodfokú eljárásban fennáll. A Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a bíróság az eljárást hivatalból megszünteti – az ea), eb) alpontokban foglalt esetek kivételével – ha megállapítja, hogy a per más – az e törvény hatálya alá tartozó – ügyben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik. Az alperesi álláspont szerint a perre munkaügyi bíróságnak van hatásköre. A Pp. 20. § (2) bekezdése szerint a törvényszék mint munkaügyi bíróság a munkaügyi perekben jár el. A Pp. 508. §-a szabályozza, hogy mi minősül munkaügyi pernek. E jogszabály jelen perben releváns (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben foglaltakon túl e fejezet alkalmazásában munkaügyi per az Mt. 285. § (1) bekezdése szerinti további munkajogi igény érvényesítésével kapcsolatos per. Az Mt. 285. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló és a munkáltató a munkaviszonyból vagy az e törvényből származó, a szakszervezet, az üzemi tanács, az e törvényből vagy kollektív szerződésből vagy üzemi megállapodásból származó igényét bíróság előtt érvényesítheti. Kétségtelen, hogy az alperes a felperes munkavállalója, azonban a sérelmezett nyilatkozatokat nem ebben a minőségében, hanem a (település neve)-i Y Szakszervezet tisztségviselőjeként tette. A jelen jogvita nem tartozik a törvény által szabályozott körbe, nem minősül munkaügyi vitának, következésképp nem tartozik a munkaügyi bíróság hatáskörébe.

[101] Egyéb kötelező hatályon kívül helyezési ok fennálltának hiányában vizsgálandó, hogy az alperes fellebbezésében megjelölt az ítélet hatályon kívül helyezésének Pp. 381. §-ában írt feltételei fennállnak-e. E szerint az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezésének akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait megsérti, ez az eljárási szabálysértés az ügy eldöntésére kihat, és az a másodfokú eljárásban észszerűen nem orvosolható. A fellebbezés indokai alapján eljárási szabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére vonható le következtetés. A fellebbezés ugyanis a bíróság értékelési, mérlegelési tevékenységét, végső soron az azon alapuló következtetései helyességét támadta. Az elsőfokú bíróság érdemi mérlegelő tevékenységét a másodfokú bíróság nem az eljárásjogi, hanem az anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálhatja és bírálja felül. E jogszabályhely megsértésére való hivatkozás megalapozottsága sem eredményezi az ítélet Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezését.

[102] Nem állapítható meg továbbá a Pp. 185. § (2) bekezdésének a megsértése sem. Az alperes hivatkozásával ellentétben a perben a Pp. 7. § 12.) pontjának megfelelő keresetváltoztatás nem történt, a felperes a 11. sorszámú jegyzőkönyvben a bíróság anyagi pervezetése alapján [Pp. 237. § (1) bekezdés] a keresetét csupán pontosította a tekintetben, hogy milyen minőségében kívánja az alperessel szemben igényét érvényesíteni, ezáltal keresete meghatározott. Mindemellett az eljárási szabálysértés megalapozottsága sem indokolná az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[103] Az alperes több pontban kifogásolta, pontatlannak és hiányosnak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezek közül megalapozott, de a jogvita elbírálása szempontjából irreleváns, hogy a felperes nem magyarországi leányvállalata a (felperes) cégcsoportnak, hanem tagja. A jogvita elbírálása szempontjából nincs érdemi jelentősége annak a sérelmezett megállapításnak sem, hogy a (település neve)-i Y Szakszervezet a munkavállalói érdekérvényesítés során kifejtett tevékenységéről a nyilvánosságot rendszeresen tájékoztatja-e. Ugyanakkor az ítéltáblának hivatalos tudomása van arról [Pp. 266. § (2) bekezdés], hogy a jelen peren kívül másik két perben is hasonló tárgyú jogviták vannak a felek között folyamatban az alperes által a (település neve)-i Y Szakszervezet képviselőiben tett nyilatkozatokat érintően.

[104] Az alperes fellebbezésében idézte a (.....) Törvényszék előtt (.....)2023. számú per tárgyát képező nyilatkozatokat, azok nem megegyezők a jelen perben érintettekkel, ezért az ezt érintő ítéleti megállapítást támadó alperesi fellebbezési előadás nem értelmezhető.

[105] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó eljárási szabálysértés hiányában az ítéltábla az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást támadó további fellebbezési érvek az ítélet anyagi jogi felülbírlata körében vizsgálandók.

[106] Miután megállapítható volt, hogy az alperes szakszervezeti tisztségviselőként a szakszervezet képviselőiben nyilatkozott mind a (internetes oldal 1.) oldalon közzétett közleményben, mind pedig a (napilap neve) újságírójának adott interjúban – ahogyan erre maga is hivatkozott – alaptalanul vitatja passzív perbeli legitimációjának a hiányát. Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontjával, helytállóan hivatkozott az irányadó eseti döntésekre (EBH2010. 2126, Pfv.21.279/2019/7.), amelyek szerint, ha jogi személy tagja, alkalmazottja, képviselője, stb., a jogi személy tevékenységi körében eljárva magatartásával más személyhez fűződő jogát megsérti, a jogsértés objektív következményeiért mind a jogsértést ténylegesen elkövető természetes személy, mind a jogi személy felelősséggel tartozik. Ennek alapján a felperest választási lehetőség illeti, hogy melyiküket (esetleg mindkettőjüket) perli. Az alperes fellebbezési érvelésével szemben a jogszabályok a jogi személyek fajtái között – céljuktól és feladatkörüktől függően – nem tesznek különbséget, ezért az ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelés nem foghat helyt.

[107] Egyetért az ítéltábla az alperesnek azzal az álláspontjával, hogy a jóhírnévsértésért való felelőssége csak az általa tett nyilatkozatokért állapítható meg az egyéb jogszabályi feltételek fennállása esetén is. A peradatokból egyértelmű, hogy az alperes nyilatkozatot csak a (internetes oldal 1.) oldalon közzétett szakszervezeti közleményben, valamint a (internetes oldal 2.) oldalon megjelentetett interjúban tett, a további hírportálokon ((internetes oldal 3.), (internetes oldal 4.), (internetes oldal 5.), www.(magazin neve).hu) ezen nyilatkozatok utánközlése valósult meg, amely az adott sajtótermék részéről az alperesi nyilatkozat híresztelése, amely nem az alperes által tanúsított magatartás.

[108] Ezek után a jogvita érdemét illetően az ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította-e meg a per tárgyát képező egyes nyilatkozatok jogsértő jellegét, helytállóan minősítette-e véleménynek a keresetet elutasító rendelkezésével érintett nyilatkozatokat, az anyagi

jogszabályoknak megfelelően alkalmazta-e a jogsértés objektív jogkövetkezményeit, illetve okszerűtlen mérlegeléssel állapította-e meg a sérelemdíj mértékét.

[109] A felperes fellebbezése kapcsán elsődlegesen abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy az alperes nyilatkozatai közügyben való megszólalásként értékelendők-e.

[110] Az elsőfokú bíróság az alkotmánybíróági határozatokban és a rendes bírósági ítéletekben kifejtett elvek mentén értékelte a közlések közügyeket érintő jellegét, elfoglalt álláspontjával és annak kifejtett indokaival az ítéltábla egyetért. A fellebbezés kapcsán megjegyzi, hogy a Kúria Pfv.22.176/2017/7. számú határozatában a fellebbezésben írtakkal ellentétben közügynek minősítette a munkavállalók érdekeinek érvényesítését. Mindezen túl közügyeket érintő és közérdeklődésre számot tartó kérdés, hogy a végrehajtott létszámcsoökkentés során a munkáltatónál kiválasztási szempont, hogy az érdekeiket érvényesítő (sztrájkoló) vagy véleményüket megfogalmazó, a foglalkoztatással kapcsolatos problémákat felvető („teadélutánokon” való részvétel) dolgozóknak szünteti meg elsősorban a munkaviszonyát, illetve a jogszabályi rendelkezéseket szándékosan saját anyagi előnye biztosítása érdekében a dolgozók hátrányára – anyagi ellehetetlenítésük árán is – alkalmazza, különös tekintettel arra, hogy a felperes a régió egyik legnagyobb munkáltatója. Mindezek alapján az ítéltábla nem ítélte mellőzhetőnek az elsőfokú ítélet indokolásának erre vonatkozó megállapítását.

[111] Arra helytállóan hivatkozik a felperes, hogy a jogvita elbírálása szempontjából a közéleti szereplő is igényelhet jogi védelmet a hamis tényállításokkal szemben, különösen ha a nyilatkozó személy tudatában van a közlés valótlanosságának, vagy foglalkozása hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta (7/2014. (III.7.) AB határozat [62] pont, 13/2015. (IV. 18.) AB határozat [41] pont).

[112] A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, kritika szabadságát foglalja magában, a tények meghamisítására a védelem nem vonatkoztatható. A közügyeket érinti, de hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító, vagy híresztelő jóhiszemű volt (PJD2016. 8.II.).

[113] A jóhírnév megsértése a más személyre vonatkozó és a személyét sértő valótlan tény állításával, híresztelésével, vagy valós tény hamis színben való feltüntetésével valósul meg [Ptk. 2:45. § (1) bekezdés].

[114] Helytállóan hivatkozik arra a felperes, hogy a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, szövegösszefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is (PK 12. számú állásfoglalás II. pont, 3217/2020. (VI. 19.) AB határozat, Indokolás [80] pont).

[115] A véleménynyilvánításokat a tényállításokat az ún. bizonyítási teszt alapján lehet egymástól elhatárolni. Ennek alapján a közlés akkor tekinthető ténynek, ha annak valósága, vagy valótlanága bizonyítható. Ellenkező esetben véleménynek minősül (BDT2011. 2403.).

[116] A fenti szempontok figyelembevételével az ítéltábla álláspontja csak részben egyezik meg az elsőfokú bírósággal az alábbiak szerint.

[117] 1. számú közlés „... a cégvezetés felháborító módon egyszerűen „kivéreztetésre játszik: az, aki nem bírja tovább fizetés nélkül, nulla forintból eltartani a családját – miközben a munkáltató járulékot sem fizet utánuk –, önként mondjon fel, keressen új munkahelyet”.

[118] A közlés jelentése – tartalmát a PK. 12. számú állásfoglalás alapján szövegösszefüggésben értékelve –, hogy a felperes az egészségügyi okból munkakörük ellátására alkalmatlan munkavállalóknak nem ajánl fel más munkakört, a jogszabály

biztosította lehetőséget kihasználva, azzal lényegében visszaélve gazdaságilag ellehetetleníti e dolgozókat. E közlés a bizonyíthatósági teszt alapján tényállítás, amely valótlan, ugyanis megállapítható, hogy a felperes a fentiekben írt jogszabályi rendelkezések betartásával járt el, és ahogyan arra a fellebbezésében helytállóan hivatkozott, az elsőfokú eljárásban is csatolt rehabilitációs szabályzat, valamint a rehabilitációs eljárás során zajló egyeztetésről készült jegyzőkönyvek az alperesi állítást cáfolják. A sérelmezett valótlan tényállítás alkalmas a felperes hátrányos társadalmi megítélésére, ezért a jóhírnévsértést megvalósítja.

[119] Az ítéltábla egyetért a 2. számú nyilatkozat véleménykénti minősítésével, ezért a személyiségi jogsértés megállapítására e tekintetben nem látott lehetőséget.

[120] Alaptalanul sérelmezi ugyanakkor az alperes, hogy az elsőfokú bíróság a 3. és 4. sorszámú tényállításokat jóhírnévsértőnek tekintette. A meghallgatott tanúk maguk is feltételezésként adták elő a munkaviszonyuk megszüntetésének lehetséges okaként a sztrájkban való aktív közreműködésüket, illetve a „teadélutánon” való részvételüket. A munkajogviszonyt megszüntető teljes bizonyító erejű magánokirat tartalmával szemben a tényállítás valóságának bizonyítására nem voltak alkalmasak a tanúvallomások. Azt pedig a valótlan közlés szempontjából lényegtelen pontatlanságnak nem tekinthető körülményt, amely az elbocsátottak számára vonatkozik („szinte kivétel nélkül”, „többsége”) bizonyíték nem támasztja alá. Az alperes álláspontjával ellentétben ennek bizonyítása a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az alperes érdeke volt. Kétségtelen tény, hogy az elbocsátottak személyét érintő adatokkal a felperes rendelkezik, ezek birtokában lehetőség lett volna összevetni a sztrájkban, illetve a „teadélutánokon” résztvevők személyét az elbocsátottak személyével. Az alperesnek azonban az elsőfokú eljárásban erre vonatkozó előadása nem volt, és bizonyítási szükséghelyzetre sem hivatkozott a Pp. 265. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[121] Alaptalanul sérelmezi az alperes azt az ítéleti megállapítást, amely szerint „teadélutánokon” való részvételről nem készült nyilvántartás, illetve jegyzőkönyv. (tanúk neve) tanúknak az a nyilatkozata, amely szerint, ha valamely kérdésre a munkáltató képviselője nem tudott választ adni, felírta a kérdező nevét, illetve e-mail címét a válaszadás lehetőségének biztosítása érdekében, nem azonosítható a nyilvántartásba vétellel, illetve jegyzőkönyv készítésével. Az pedig, hogy a részt vevők többségének megszüntetésre került a munkaviszonya, a fentiekben írtak alapján nem bizonyított.

[122] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől való eltiltásra vonatkozó objektív szankciók alkalmazhatóságát az elsőfokú bíróságtól eltérően az ítéltábla nem találta indokoltnak. A jogsértő abbahagyásra akkor kötelezhető, ha a jogsértéssel előidézett állapot folyamatosan fennáll, még a határozat meghozatalakor is. Az eltiltásra való kötelezés akkor indokolt, ha okkal lehet tartani attól, hogy a jogsértő a cselekményét megismétli. Az abbahagyásra kötelezés megszünteti a fennálló jogsértő állapotot, az eltiltás pedig a jövőre nézve zárja ki azt. A perbeli esetben a jogsértés az alperes egyszeri alkalommal tett nyilatkozataival valósult meg. Azokat az eltelt idő alatt nem ismételte meg. Önmagában az, hogy az alperes szakszervezeti tisztviselőként rendszeresen megnyilvánul a felperesi munkáltató intézkedéseivel összefüggésben, a fenti objektív jogkövetkezmények alkalmazását nem teszi indokolttá. A jogkövetkezmények alkalmazása feltételeinek ugyanis a konkrét jogsértő magatartás kapcsán kell fennállnia. Ezért az alperes e szankciók mellőzésére vonatkozó fellebbezése megalapozottnak bizonyult.

[123] Alaptalanul kifogásolja a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem kötelezte az alperest az általa megállapított közlemény közzétételére a (internetes oldal 7.) oldalon. Az említett oldal a Y Szakszervezeti Szövetség honlapja, vagyis azt egy perben nem álló elkülönült jogi személy működteti. A Ptk. 2:51. § c) pontja szerinti objektív szankció, az elégtételadási kötelezettség lényege abban áll, hogy a jogsértőt arra kötelezi a bíróság, hogy ismerje el cselekményének jogsértő voltát és egyben juttassa kifejezésre megbánását, kövesse

meg a sértettet. A megfelelő elégtételadásban nyilvánul meg a személyiségvédelmi szankciók helyreigazítási és jóvátételi funkciója, mivel ettől remélhető, hogy mind a jogsértő, mind pedig a társadalmi környezet tudatvilágában a sérelem folytán bekövetkezett negatív változás pozitív irányban helyre billenjen. Az elégtételadás keretében a sérelmezett szenvedett személy erkölcsi jóvátételt általában olyan tartalmú nyilatkozat közzétételét kérheti, amely a jogsértés megtörténtét tudatosítja azzal a személyi körrel, amely előtt a sérelem érte. Ha a jogsértés sajtóközlemény útján történik, akkor az elégtétel nyújtását szolgáló körülménynek is a jogsértő sajtóközleménnyel azonos helyen és formában kell megjelennie. A jelen esetben a jogsértőnek tekintett közlés nem a (internetes oldal 7.) oldalon jelent meg, ezért az előzőekben írtak szerint ezen okból sincs helye az elégtételadásként megszövegezett közlemény e honlapon történő közzétételének.

[124] A felperes kérelmének hiányában az elégtételadást tartalmazó nyilatkozat a (internetes oldal 1.), illetve a (internetes oldal 2.) oldalon való közzétételének a lehetőségét az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia nem kellett.

[125] Az alperes álláspontjával ellentétben nem volt indokolatlan az elsőfokú bíróság részéről annak elrendelése, hogy az alperes magánlevél formájában kérjen bocsánatot a felperestől. Az elégtételadás módjának ekkénti meghatározását a Kúria több eseti döntésében (Pfv.20.136/2019/4., Pfv.21.311/2018/11., Pfv.21.609/2017/3.), továbbá a 3/2024. számú jogegységi határozatában megfelelőnek találta.

[126] A kifejtettekre tekintettel az elégtételadásra kötelezés módját érintő mindkét fellebbezés alaptalan.

[127] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nemvagyoni sérelemért. Az idézett rendelkezés helyes értelmezése szerint a nemvagyoni sérelem bekövetkezése a sérelemdíj megítélésének feltétele, vagyis a személyiségi jogsértés ténye önmagában nem vonja maga után a sérelemdíjra való jogosultságot. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. E rendelkezés a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége mentesíti a felperest, azaz a felperes nem köteles bizonyítani, hogy a személyiségi jogának megsértése következtében őt nemvagyoni hátrány érte. Az alperes ugyanakkor bizonyíthatja, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest nem érte olyan súlyú nemvagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélését indokolná. Emellett – a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán alkalmazandó szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályai szerint az alperes kimentheti magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy magatartása nem volt felróható (Ptk. 6:519. §, BH2018. 13.). Ez utóbbi kimentési okra az alperes nem hivatkozott. Fellebbezési érvelése arra irányult, hogy a felperes nem szenvedett el immateriális sérelmet, ezáltal sérelemdíjra nem tarthat igényt. Az alperes által előadott érvek (a felvásárlás ténye, a társaság eredményének pozitív irányú változása) azonban ennek alátámasztására nem alkalmasak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok (tanúvallomások) Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével jutott arra a következtetésre, miszerint bizonyított, hogy a jogsértő magatartással okozati összefüggésben a felperest hátrány érte. Mindemellett köztudomású tényként is elfogadható a jogsértő magatartás okozta felperes által megjelölt és tanúk által is bizonyított immateriális sérelem.

[128] Az ítéltábla nem látott lehetőséget a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásával sem a sérelemdíjra vonatkozó ítéleti rendelkezés megváltoztatására.

[129] A Ptk. 2.52. § (3) bekezdésében írt szempontok figyelembevételével értékelte az alperesi jogsértés súlyát, jellegét, az alperesi magatartás súlyos mértékű felróhatóságát, a sérelemdíj valamennyi funkcióját. Az ítéltábla álláspontja szerint a megállapított sérelemdíj az elszenvedett hátrányok kompenzálására attól függetlenül alkalmas, hogy az ítéltábla további egy kijelentés tekintetében megállapíthatónak ítélte a jogsértést.

[130] A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz arra, hogy pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni akkor is, ha a pénztartozás kamatmentes volt. Ezért a kamatfizetési kötelezettség mellőzésére vonatkozó fellebbezés, amely az erre vonatkozó kérelemnek indokát sem tartalmazza, szintén alaptalan.

[131] Alaptalanul kifogásolja az alperes a felajánlott bizonyítás mellőzését, az ítéltábla e tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletének kifejtett indokaival egyetért.

[132] Az ítéltábla megalapozatlannak találta mindkét peres fél elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését támadó fellebbezést.

[133] Mindkét peres fél az IM r. 2. §-a alapján számította fel a jogi képviselével felmerült ügyvédi munkadíjat. Az IM r. 2. § (2) bekezdése kimondja, az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, a bíróság döntését indokolni köteles.

[134] Az elsőfokú bíróság a felperes által felszámított ügyvédi munkadíjat mérsékelte, a fellebbezési érveléssel szemben az indokolási kötelezettségének eleget tett, részletesen kifejtette miért tekintette a felszámított óradíjat túlzottnak és részletezte azt is, hogy mely tevékenység ellátásáért milyen mértékű időráfordítást tekint arányosnak.

[135] Mérlegelése nem okszerűtlen, ezért annak felülmérlegelésére az ítéltábla nem látott lehetőséget. Az elsőfokú bíróság által meghatározott 100,5 óra arányban áll a jogi képviselő által kifejtett tevékenység időigényével.

[136] Alaptalan az alperesnek a felperest megillető ügyvédi munkadíj további mérséklése. Egyetért az ítéltábla azzal a fellebbezési ellenkérelemben tett előadással, a jogi képviselőtől nem várható el, hogy az utazás időtartama alatt készüljön fel a tárgyalásra, így a tárgyalásra való felkészülésre és az úton töltött időre való díjfelszámítás nem jelent kétszeres értékelést. Nem eltúlzott a tárgyalásra felkészülésre felszámított időtartam sem.

[137] Nem látott lehetőséget az ítéltábla az alperesi ügyvédi munkadíj mérséklésére sem. Kétségtelen, hogy az ügyvédi megbízási szerződésekben esetenként alkalmazott megszövegezés, hogy a megkezdett órákra határozzák meg az óradíj mértékét. Ebből azonban nem következik az, hogy ilyen kikötés hiányában az ügyvédet ne illeth meg az óradíj a teljes órára akkor is, ha a konkrét tevékenység nem vesz igénybe 60 percet.

[138] Az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben az elsőfokú bíróság elfoglalt jogi álláspontjára tekintettel helyesen határozta meg a pervesztesség-pernyertesség arányát 50-50 %-ban. Az alperes fellebbezése indokolást sem tartalmaz arra, mi alapján tekinti pernyertességét 67 % arányúnak.

[139] Az ítéltábla elsőfokú bíróságétól eltérő álláspontja nem érintette az elsőfokú bíróság által megállapított pervesztesség-pernyertesség arányát, mert bár egy további kijelentést az ítéltábla jogsértőnek tekintett, ugyanakkor alaptalannak ítélte a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltásra vonatkozó jogkövetkezmény alkalmazását. Ezért az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása nem érintette az elsőfokú ítélet perköltség és illeték viselésére vonatkozó rendelkezését.

[140] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező részben foglaltak szerint – újrászövegezve – részben megváltoztatta.

[141] Mindkét fél fellebbezése részben bizonyult megalapozottnak, az ítéltábla álláspontja szerint pervesztességük, pernyertességük aránya azonosnak tekintendő, azaz 50-50 %-ban határozható meg. A felperes másodfokú eljárásban felszámított perköltsége összesen 1.889.244 forint [IM r. 2. § (1) bekezdése alapján 28 óra x 52.500 forint + áfa/óra = 1.866.900 forint + 22.344 forint útiköltség], míg az alperes fellebbezési ellenkérelmében 250.000 forint+áfa, azaz 952.500 forintot számított fel, továbbá leróta a 80.000 forint fellebbezési eljárási illetéket. Erre tekintettel a felperes pernyertességére figyelemmel 944.622 forintra, az alperes 516.250 forintra tarthat igényt, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján az alperest kötelezte a különbözetként jelentkező 428.372 forint fellebbezési eljárási költség megfizetésére. Kötelezte továbbá a felperest a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére [Pp. 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdés].

[142] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy a másodfokú eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot. Figyelmezteti az alperest, amennyiben az illetéket az esedékességkor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[143] Tájékoztatja az ítéltábla a felperest, hogy a másodfokú eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot. Figyelmezteti a felperest, amennyiben az illetéket az esedékességkor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Szeged, 2026. február 18.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró